

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě – pobočka v Olomouci rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Fialovou ve věci

žalobkyně:

M. s. r. o.

sídlem K N. 351, X G.

zastoupená advokátem JUDr. Emilem Flegelem

sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha

proti

žalovanému:

Krajský úřad Olomouckého kraje

sídlem Jeremenkova 40a, 779 00 Olomouc

o žalobě na přezkum rozhodnutí – přestupek ze dne 25. 2. 2025, č. j. X

takto:

I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2025, č. j. X, **se zrušuje** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni k rukám advokáta JUDr. Emila Flegela, sídlem K Chaloupkám 3170/2, 106 00 Praha, náhradu nákladů řízení ve výši 15 269 Kč, a to do 30 dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění:

- Magistrát města Olomouce, Odbor agendy řidičů a motorových vozidel (dále jen „správní orgán I. stupně“) rozhodnutím ze dne 17. 10. 2024, č. j. X, jenž nabylo právní moci 10. 3. 2025, uznal žalobkyni vinnou z přestupku dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., zákona o silničním provozu (dále jen „zákon o silničním provozu“), tím, že jako provozovatelka vozidla zapsaná v registru silničních vozidel v rozporu s § 10 odst. 3 téhož zákona nezajistila, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu za pozemních komunikací. Ze strany neznámého pachatele došlo ke spáchání přestupku dle § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu tím, že dne 8. 12. 2023 v době od 10:15 do 10:31 hod., v Olomouci, na ulici nábrž. Přemyslovců u domu č. 12, stál bez úhrady parkovacího poplatku, čímž neznámý řidič porušil § 4 písm. c) zákona o silničním provozu. Za uvedený přestupek uložil správní orgán I. stupně žalobkyni pokutu ve výši 1 500 Kč.

2. Odvolání žalobkyně žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.
3. Žalobkyně se domáhala zrušení jak žalobou napadeného rozhodnutí, tak rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Dle žalobkyně nebyly splněny podmínky pro zahájení řízení s provozovatelem vozidla (žalobkyní), které tak bylo zahájeno nezákonně. Správní orgán I. stupně neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst. 5 písm. a) zákona o silničním provozu, když žalobkyní označeného řidiče dopravního přestupku ani nekontaktoval, a zahájil řízení s žalobkyní coby provozovatelkou vozidla. Absence data narození přitom nemůže zprostit správní orgán v pokusu o kontaktování označeného řidiče. Odkázala přitom na rozhodovací praxi NSS, dle které neznalost data narození pachatele přestupku nevylučuje, aby se ho správní orgán alespoň pokusil kontaktovat. Stejně tak odkázala na rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 28. 2. 2025, č. j. 72 A 34/2023-36, které se týkalo obdobné věci žalobkyně a kde k její totožné námitce došlo ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.
4. Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby jako nedůvodné s tím, že odkázal na svou argumentaci v napadeném rozhodnutí. Žalovaný zdůraznil, že správní orgány učinily nezbytné kroky ke zjištění osoby pachatele přestupku a jelikož neznaly veškeré skutečnosti odůvodňující zahájení správního řízení, nebylo jejich povinností s označeným řidičem řízení o přestupku zahajovat. Popsanou strategii žalobkyně považuje žalovaný za obstrukční a zjevně zneužívající.
5. Žalobkyně v replice odkázala na ustálenou judikaturu správních soudů shrnutou například v rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 56 A7/2023-32. Žalovaný se odvolával na obstrukční procesní strategii žalobkyně, ale neuvedl, o jakou strategii se mělo jednat, ani v čem spočívá zneužití práva. Sdělení data narození řidiče by správnímu orgánu I. stupně nebylo k ničemu užitečné při odeslání výzvy k podání vysvětlení. Absence data narození řidiče nebránila v zaslání výzvy řidiči. Správní orgány na zjištění řidiče vozidla v době přestupku rezignovaly.
6. Krajský soud přezkoumal rozhodnutí žalovaného, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu zjištěného ke dni rozhodnutí správního orgánu podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). O věci soud rozhodl bez jednání v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s.
7. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu *právníká nebo fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.*
8. Podle 5 písm. a) téhož ustanovení platí, že *obecní úřad obce s rozšířenou působností přestupek podle odstavce 1 projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, jehož znaky porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje, a nezahájil řízení o tomto přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě.*
9. Pro rozhodnutí ve věci je klíčová odpověď na otázku, zda správní orgány v posuzované věci naplnily předpoklady projednání přestupku provozovatele vozidla, tedy zda „*učinily nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku*“.

10. Ze správního spisu zdejší soud ověřil, že žalobkyně v návaznosti na výzvu dle § 125h zákona o silničním provozu správnímu orgánu I. stupně sdělila, že vozidlo řídil pan D. B., bytem 818 SW 4th Ave, C. C., FL X, USA. Správní orgán I. stupně nejprve zaslal žalobkyni žádost o doplnění údajů týkající se sdělení data narození oznamované osoby, zaslání knihy jízd předmětného vozidla a o sdělení, z jakých důvodů bylo této osobě vozidlo zapůjčeno. Žalobkyně na uvedenou výzvu nereagovala. Správní orgán I. stupně následně věc dle § 76 odst. 1 písm. l) přestupkového zákona odložil, neboť se nepodařilo identifikovat označeného pachatele a rozhodl příkazem ze dne 4. 9. 2024 o spáchání výše uvedeného přestupku obžalovanou jako provozovatelkou vozidla.
11. Odpověď na výše předestřenou otázku již přinesla judikatura správních soudů. NSS již opakovaně posuzoval případy, ve kterých se správní orgány z důvodu absence sdělení data narození tvrzeného řidiče ani nepokusily takovému řidiči doručit výzvu k podání vysvětlení. Správní soudy však dospěly k závěru, že neuvedení data narození nebrání tomu, aby správní orgán zaslal řidiči do zahraničí (případně v České republice) výzvu k podání vysvětlení.
12. V rozsudku NSS ze dne 12. 11. 2021, č. j. 5 As 141/2019-22 byla posuzována situace zcela skutkově obdobná situaci v projednávaném případě. NSS zde dospěl k závěru, že „*správní orgán pochybil, pokud se nepokusil kontaktovat osobu označenou provozovatelem vozidla za pachatele přestupku v situaci, kdy mu provozovatel vozidla sdělil toliko jméno, příjmení a adresu pobytu řidiče v zahraničí. Znalost data narození přestupce nelze považovat za nutnou podmínku pro to, aby správní orgán mohl přistoupit k pokusu zjistit další údaje o pachateli přestupku či aby se jej pokusil kontaktovat. Sdělení data narození řidiče nepochybně je vhodné, jeho případné nesdělení však správní orgán nezprošťuje povinnosti pokusit se řidiče ztotožnit a kontaktovat na základě dalších poskytnutých informací*“.
13. V jiném svém rozhodnutí ze dne 16. 4. 2024, č. j. 4 As 293/2023-21, bod 15, zabývající se taktéž obdobnou skutkovou situací NSS dále dovodil (s odkazem na jeho posledně citovanou judikaturu), že „*na výše uvedeném závěru nic nemění sama o sobě ani skutečnost, že se sdělená adresa nachází v USA, stejně jako tvrzení stěžovatele, že vypůjčení vozidla americkým občanem od žalobkyně považuje za nevěrohodné. Ačkoliv označení osoby pobývajících v zahraničí za pachatele přestupku jistě patří mezi hojně využívané obstrukční postupy, nelze bez dalšího každý případ, kdy provozovatel označí za pachatele přestupku osobu pobývajících v zahraničí, považovat za obstrukci. Ani v tomto případě nelze pouze na základě toho, že stěžovatel neposkytl datum narození označeného cizince, usuzovat, že se muselo nutně jednat o obstrukční praktiku, ostatně ani z rozhodnutí správních orgánů nevyplyvá, že by považovaly daný postup žalobkyně za obstrukční, uvádějí pouze, že na základě sdělených informací nebylo možné řízení proti konkrétnímu řidiči zahájit*“.
14. Krajský soud se s uvedenými závěry plně rozsahu ztotožňuje a zároveň nemá důvod k nim cokoli dalšího doplňovat, když skutkové okolnosti případu (postup žalovaného a správního orgánu I. stupně) jsou zcela identické jako ve věcech posuzovaných kasačním soudem. Lze proto shrnout, že pouhé neuvedení data narození tvrzeného řidiče bez dalšího nezbavuje správní orgány povinnosti se pokusit danou osobu kontaktovat. Jakkoliv žalovaný na str. 6 napadeného rozhodnutí poukazuje na četnost jména D. B. a nemožnost ověřit, zda předmětné vozidlo skutečně řídila tato osoba, jedná se za uvedené situace, kdy nedošlo ani k pokusu tuto osobu kontaktovat, o pouhou spekulaci. Soudu je z jeho úřední činnosti znám další obdobný skutkový případ, kde se správnímu orgánu I. stupně i přes neuvedení data narození podařilo kontaktovat tvrzeného řidiče s adresou v USA (rozsudek zdejšího soudu ze dne 11. 8. 2025, č. j. 74 A 2/2025-28).

15. Krajský soud souhlasí se závěry judikatury NSS, na kterou poukazuje žalovaný v napadeném rozhodnutí (str. 5-6) a také ve svém vyjádření k podané žalobě (str. 6-8). Jejich závěry však aplikuje obecným způsobem bez vazby na konkrétní skutkové okolnosti daného případu. V odkazovaném rozhodnutí NSS pod č. j. 4 As 450/2019-36 se jednalo o situaci, kde se správní orgán I. stupně alespoň pokusil kontaktovat tvrzeného řidiče s bydlištěm v Rumunsku. Stejně tak tomu bylo i v posuzované věci rozhodnutí NSS pod č. j. 8 As 110/2015-46, kde se správní orgán I. stupně pokusil kontaktovat tvrzeného řidiče na Tenerife. Teprve až následně, tedy poté, co výzva na tvrzeného řidiče s adresou v zahraničí nevedla k jeho další identifikaci (ani v kontextu s jinými skutečnostmi), bylo judikováno, že správní orgány nemusejí vynakládat nepřiměřené úsilí, zejména při zjevných obstrukcích a v případech, kdy provozovatel jako řidiče označí osobu s adresou pobytu v zahraničí (obecné mírnější požadavky pro pátrání po pachatelích přestupků zdržujících se v zahraničí). Citovaná rozhodnutí a z nich činěné závěry tak žalovaný učinil bez zohlednění absence snahy správního orgánu I. stupně kontaktovat žalobkyní označeného řidiče.
16. Soud tedy uzavírá, že jakkoliv souhlasí se správními orgány v tom, že podle ustálené judikatury po nich nelze požadovat rozsáhlé kroky ke zjišťování řidiče vozidla v době přestupku, nelze akceptovat, pokud správní orgán na snahu dohledat skutečného pachatele přestupku bez dalšího rezignuje a přistoupí k zahájení řízení o přestupku provozovatele vozidla, aniž by se řidiče jakožto přestupce pokusil vyhledat (např. za pomoci jemu dostupných databází) či kontaktovat přímo na základě informací sdělených provozovatelem vozidla (např. rozsudky NSS č. j. 4 As 293/2023-21, bod 11, č. j. 8 As 110/2015-46, č. j. 3 As 61/2016-44, č. j. 2 As 346/2018-22 nebo č. j. 5 As 353/2020-26). Ve skutkově obdobné věci stejné žalobkyně pak rozhodoval zdejší soud také v rozsudku ze dne 28. 2. 2025, č. j. 72 A 34/2023-36.
17. Jde-li o tvrzení žalovaného stran obstrukčních praktik žalobkyně, v posuzovaném případě nebyla v napadeném rozhodnutí žádná zjištění a odůvodnění o obstrukčním jednání nebo zneužití práva, proto soud tento důvod nemohl přezkoumávat. Správní orgány na této skutečnosti svůj postup ve věci nevystavěly a žalovaný tak učinil až ve vyjádření k podané žalobě. V napadeném rozhodnutí však netvrdí žádné individuální okolnosti, na jejichž základě by bylo možno usuzovat, že žalobkyně jednala obstrukčně. Žalobkyně sice správnímu orgánu I. stupně sdělila pouze omezené údaje a k jeho žádosti další informace neposkytla. V projednávané věci však nebylo možné dovodit, že se označenému řidiči například nedaří doručovat na uvedenou adresu za situace, kdy se o to správní orgán I. stupně ani nepokusil.
18. Soud zrušil žalobou napadené rozhodnutí žalovaného pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, protože mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.]. Žalovaný je právním názorem soudu vázán podle § 78 odst. 5 s. ř. s. Žalovaný v dalším řízení zašle označenému řidiči výzvu k podání vysvětlení, případně jinou písemnost dle správního uvážení, v souladu s ustanoveními zákona a judikaturou, které soud citoval shora.
19. Podle § 60 odst. 1 s. ř. s. má právo na náhradu nákladů řízení žalobkyně, která měla ve věci plný úspěch. Žalobkyni náleží náhrada účelně vynaložených nákladů řízení sestávajících ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč, z odměny advokáta za dva úkony právní služby, kterými se rozumí převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby, podle § 11 odst. 1 písm. a), d) ve spojení s § 7 bod 5 a § 9 odst. 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění

pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), ve výši 4 620 Kč za úkon, celkem 9 240 Kč. Dále také z náhrady hotových výdajů v souvislosti s těmito dvěma úkony právní služby, tj. podle § 13 odst. 1 a 4 advokátního tarifu 450 Kč za úkon, celkem 900 Kč, a konečně z náhrady daně z přidané hodnoty ve výši 21 % z odměny a náhrad, tj. 2 129 Kč, jelikož právní zástupce žalobkyně je plátcem DPH. Celková výše nákladů řízení, které je žalovaný povinen nahradit žalobkyni, činí 15 269 Kč. Repliku soud neshledal účelnou, tuto nevyžadoval a pro posouzení věci ani nepřinesla nic nového. Soud ani neshledal důvody pro nepřiznání náhrady nákladů řízení žalobkyni, jelikož argumentaci o obstrukci nemohl vzhledem k výše uvedenému posoudit.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Olomouc 4. září 2025

JUDr. Markéta Fialová v. r.
samosoudkyně